

mensis ⁴. Forumis in fratre. Filtrensis ⁵. Urbinensis. ^A Egidius ⁶. Callensis.
In Marsia. Reatinus ⁷. Furconensis ⁸. Valvensis.
 Teatinus. Pinnensis. Marsicanus.
In Campania. Tiburtinus. Anagninus. Signinus.
 Terracinensis. Fundanus. Gajetanus. Ferentinas.
 Verulanus. Alatinus. Soranus. Rivellensis ⁹.
In Calabria. Bisignanensis ¹⁰. Epus S. Marci ¹¹.
 Squillacensis ¹². Miletensis.
In Apulia. Trojanus. Melfensis. Monopolitanus.
 Rapollensis ¹³.
In Dalmatia. Arbanensis ¹⁴.
In Sardinia. Gaitellensis. Civitatensis ¹⁵.
In Corsica. Maranensis ¹⁶.
In Lombardia. Papicensis. Bobiensis ¹⁷. Placentinus.
 Ferrariensis ¹⁸.
In Burgundia. Anitiensis ¹⁹.
In Hispania. Burgensis ²⁰. Legionensis. Ovetensis ²¹.
In Scotia. Epus S. Andree. Glascensis. Epus
 Candide Case. Dulcheloensis. Dumbloinenensis. Bre-
 chinensis. Arbedonensis. Resinarchinensis. Catani-
 sis. Epus de Arrigaitel.

VII.

ANTIOCHENUS PATRIARCHATUS habet sub se hos me-

VAR. LECT. EX CODD. REG.

¹ Auximanus in duc. Spol. ² Feretranus in Romania Ravennat. ³ Eugubinus in Tuscia in duc. Spol. ⁴ Furtinensis, qui cum Valensi, et Marsicano ponuntur in Campania. ⁵ Ravellensis in Salern. metrop. ⁶ in Metr. Rossan. ⁷ S. Marci et Milet. in metr. Messan. ⁸ in metr. Regien. ⁹ in metr. Sipont. ¹⁰ in Slavonia. ¹¹ in iudicatu Galluri ¹² in metr. Janue ¹³ ib. ¹⁴ Papien. Plac. Ferr. in metr. Mediol. ¹⁵ in metr. Bituricen. ¹⁶ in metr. Tolet. ¹⁷ in metr. Emeriten. ¹⁸ Archiepiscopatus Manistrensis. ¹⁹ Ar-
 chiep. Tulup. qui etiam Elyopolitanus appellatur. ²⁰ Arch. Edessenus, qui alio nom. dicitur reges Med-
 dorum. *Duos addit.* Apphanen. Corizzen. ²¹ hunc suffragan. facit Apphaniensis. ²² Ebronensem, Liden.
 Aschalonen. ²³ Beritensem, Paneensem. ²⁴ Sebastianensem, quæ civitas, Sebastia scilicet, alio nomine di-
 citur Samaria. ²⁵ Nazareth. ²⁶ Tyberiadense.

^B Aropolitanos, et episcopos suffraganeos.
 Archiepiscopum Tharsensem. Mamistenum ²⁷. Tu-
 lupensem ²⁸. Edessianum ²⁹.
 Episcopum Laodicensem. Gabulensem. Valenen-
 sem ³⁰. Anteradensem. Tripolitanum. Bibliensem.
 Mimastrensis metropolis hos habet episcopos suf-
 fraganeos.
 JEROSOLIMITANUS PATRIARCHATUS habet sub se hos
 epos suffraganeos, et metropoles inferius annotatas.
 epum Bethleem. episcopum S. Georgii. episcopum
 Ascalone ³¹.
 Metropolis Tyrus habet sub se hos suffraganeos
 episcopos : Aconensem. Sidoniensem. Berutensem ³².
 Cesarea metropolis habet sub se hos epos : Seba-
 stensem ³³.
 Nazarea ³⁴ metropolis habet sub se Tiberiadensem ³⁵
 epum.
 CONSTANTINOPOLITANUS PATRIARCHA habet sub se Cre-
 tensem archiepiscopum, qui habet sub se LX episco-
 pos. Medonensem quoque habentem sub se . . . episco-
 pos. Eraciensem habentem sub se . . . episcopos.
 Isti tres metropolitani dicuntur habere suffraganeos
 episcopos septingentos. Preterea idem patriarcha sub-
 se dicitur habere apostolicos catholicos.

LIBER CENSUUM GENUINUS.

DE REDDITIBUS OMNIUM PROVINCiarum ET ECCLESIARUM QUI DEBENTUR ROMANÆ ECCLESIE.

PRIMO DE CIVITATE FERRARIE.

Romana Ecclesia debet habere censum de civitate Ferraria sol. t. Lucen in unoquoque anno. Medicatem tributi ripe, et districtum de mercato annuatim. Et totam arimanniam de plebe cornacervina. Et totam arimanniam masse fuscalie. Et totum publicum ejusdem. Et totam arimanniam de gabbiana. Et totam arimanniam de lungula. Et totam arimanniam de septepullesino. Et totam curiam sive districtum de massa. Et totum districtum sive proprietatem de ciniscelli, et de cavalto. Et totam arimanniam, et totum publicum de sadriano. Et totam arimanniam, et totum publicum de trecenta. Et totam arimanniam de baunio, et totum publicum. Et totam arimanniam de villa nova, et totum publicum. Et totam arimanniam de maneggio, et totum publicum. Et totam arimanniam de sancto Martino, et totum publicum. Et totam arimanniam de lucarano, et totum publicum. Et totam arimannoiam de sancta Maria, et totum publicum. Et totam arimanniam, et publicum de villa comedre. Et totum publicum de gognano. Et totum publicum de villa marthana. Et totam arimanniam de arcuada, et totum publicum. Et totum publicum de bonisciago. Et totum publicum de agnano. Et totam arimanniam de pontiadio, et publicum. Et totam arimanniam de filthatico, et publicum. Et totam arimanniam de runci, et publicum. Et totam arimanniam de cipilliatica. Et totam arimanniam de bratica. Et totam salariam. Et totum fiscarolum. Et tres partes de ripatico, et partes tres portus de rupta fiscaroli. Et totam arimanniam

C de trenta. Et totam arimanniam de leone. Et totam arimanniam de gello. Et totam arimanniam de fabri-
 ciano. Et totam arimanniam de sancto Donato. Et totam arimanniam de flesso, et de ficarolo, et toto
 comitatu ejus. Balam et districtum de omnibus cri-
 minibus. Et omni anno bis, scilicet in madio, et in
 sancto Martino generale placitamentum.

Item Ecclesia de ficarolo IIII sol. luc. pro villa sa-
 laria. Ecclesia S. Gregorii I morab.

HEC DEBENT DNO PAPE IIII QUI EMUNT CONFESSIO-
 NEM BEATI PETRI.

Hec sunt que dominus papa recepturus est ab illis
 qui emunt Confessionem beati Petri, secundum teno-
 rem preteriorum ementium. In primis in camera
 singulis diebus IIII libr. cere, et per singulos menses I
 aquariciam olei, et I libr. de olibano. In pascha XX
 libr. de cera, super hoc quod debet habere in
 camera. In facula pro sabbato sancto X libr. de
 cera, et decem libr. pro agnus, et de balsamo III
 dn. ad pondus laterani, et III ad sanctum Petrum.
 V libr. de cera ad sanctum Petrum pro facula ba-
 ptismali. Ampullas XII, VI maiores, et VI minores.
 Fanones VI. In festo sancte Marie XX libras pro
 rosta Salvatoris Domini. In nativitate Domini XI
 libr. cere in camera super illas IIII libr. que dantur
 singulis diebus, et duas libr. de olibano. In purifica-
 tione sancte Marie X libr. et III dn. pro jungis. In
 annuntiatione similiter. In nativitate X libr. de cera,
 et III dn. pro jungis. Acolitis in dominica palmarum
 XII denarios pro palmis ex consuetudine. In majori
 ebdomada episcopus sancte Rusine jus quod consue-

vit habere, velelicet aream et altare, ex quo pulsatur ad matutinas, usquedum finitur officium; et ex quo pulsatur ad missam usque ad finem misse, salvo jure cantorum, quod habent in altari cum episcopo. In die Jovis sancti ex quo pulsatur ad officium matutinale, et ad missam usque ad finem officiorum, similiter. In die sancto Veneris, similiter. In sabbato sancto ex quo pulsatur ad officium matutinale et ex quo pulsatur ad officium baptismale nocte et die tota usque ad finem misse majoris in Pascha habeat jus suum. Quando dn. papa non est in urbe, hostiaris dantur xii dn. pap. per singulas ebdomadas, et in dominica de palmis ii sol. et in singulis festivitatibus sancte Marie unam cere, decinam pro facientibus cereis. Sancto Laur. de palatio datur per unumquemque mensem i aquaricia olei, et i libr. de cera, et dimidium de olibano. Quando dus. papa pergit ad sanctum Petrum in stationibus xx sol. dns. papa habet, et duas aquaricias de potionē. Et capellani cum sociis suis medietatem altaris ex quo tubalia extendit super altare. Cardinales v sol. papien. in statione habent. Cantores quando cantant responsorium in ammonē xviii dns. pp. In Pascha de mad. duas aquaricias de potionē dns. papa habet ad Lateranum. A festo sancti Gregorii usque ad Pentecosten unoquoque die xii dns. pp. dantur dno. pape. In letaniis majoribus xxvii libr. lucc. pro pbrorio crucium episcoporum cardinalium, et lectis et lobio. Ad luminaria ante altare beati Petri xiii candele et in corpore xiii die noctuque. In unoquoque capitello una candela accendatur, per totam noctem, donec missa finiatur: In stationibus in magno capitello iii et in capitello minori cum porticalibus iii. In rete xii. In virga xviii. Ante Veronicam die, noctuque una. In sancto Processu die noctuque i. In sancta Maria de Cancellis in nocte i. In Vaticano in nocte i. In sancta Cruce in nocte i. In sancta Lucia in nocte i. Ante crucifixum in nocte ii. In virga iii, in rete iii. In secunda fer. post Pasca. Ego sum pastor bonus. In Ascensione. In Pentecoste. In festivitate sancti Petri. In dedicatione ipsius Ecclesie. In Epyphania. In Cathedra, et in letania majori debent accendi retia. Et in festo sancti Petri tantum rete magnum ante portas argenti. In resarciendo tecto, et in mandatis fractis trabibus ecclesie beati Petri dantur ii dn. unicuique magistrorum, et unicuique manualium, donec compleatur opus. Quando sandalarii captiunt trabes beati Petri, habent inde ii sol. dn. pp. et iii libr. cere in testo... Ecclesia sancti Andree ii aquaricias de oleo et clerici sancti Petri qui faciunt officium iii sol. dn. pap. cardinalis, qui habet custodiā beati Petri iii dn. pp. unoquoque die. Pro elemosina unaquaque ebdomada extra id quod datur ecclesi xii sol. Rotomagen. dum strata currit. Unicuique de comedibilibus ii dn. pp. unoquoque die. Sorrentiales prefecti quando suspendunt aliquem v sol. e quando decollant v sol. quando cecant xii pro unoquoque oculo, quando truncant aliquod membrum xii dn. similiter. Sancta Rufina pro elemosina una aquaricia olei, x libr. cere, et dimidium olibani. Sancti quatuor, et sanctus Clemens, et sanctus Pancratius habent elemosinam inde iii dn. pp. magistris pro cavea, et quatuor funes, quando accendent rete, exceptis ebdomadalibus cardinalium, et ecclesie beati Laur. in palatio et clericorum beati Petri, et cantorum et dominicalibus diaconorum cardinalium. In stationibus vero unum par facultarum ad vesperas ii librarum, et ad missam ii librarum. Familia quoque dni. pape consuevit habere aliquam benedictionem. Quando dns. papa prolongatur a Roma plusquam una dieta, ei siquidem non datur cera pro camera. Preterea calices, crucis, turibula, et bacilia aurea, sive argentea, camisii, amicti, stole, manipuli, cor-

A poralia super calices, et manutergia de alamanua, et pallia super vi libr. affortiatorum, que ad altare offeruntur, dni pape sunt. Altare autem, cum necesse fuerit, tres trabes in navi singulis annis mutabit, et ii dn. pap. pro virtualibus magistris sancti Petri, cum in ipsa ecclesia operantur, dabit. Bonum etiam prandium dabit canonicos sancti Petri, cum fuerint tota nocte in vigiliis palaeorum Romani pontificis, patriarcharum, archiepiscoporum, et quorumdam episcoporum, que quotiens necesse fuerit, parabit prior basilice, et cum diaconis cardinalibus intererit dationi ipsius pallei.

REDDITUS IN URBE ROMA.

Monasterium S. Pauli panem pro persona dni pape. Canonici Lateranenses similiter. Ecclesia S. Marci x sol. dn. pap. pro massa, quam papa Celestinus ei concessit. Ecclesia S. Petri xx. sol. lucc. Ecclesia S. Susanne unum scifatum, et unum morab. Illi qui tenent turrim in capite pontis Judeorum iii dn. pap. Ecclesia S. Egidii cum hospitali sita iuxta civitatem Leonianam xi. sol. affortiatorum in festo S. Andree. Ecclesia S. Praxedis unum scifatum. Ecclesia S. Abbaciri i morab. Petrus latro ii morab. pro castro cere.

In episcopatu Albanensi. Ecclesia S. Donati de maritimis i morab. Hospitale de Cantaro. i libr. cere.

B In episcopatu Portuensi. Petrus Latro ii morab. pro castro cere.

In Marchia et ducatu Spoleto.

In Senogallensi.

In Anconitano.

In Oxiomano. Homines montis S. Petri iii sol. lucc. Ecclesia S. Petri ejusdem loci ii sol.

In Numan. Ecclesia S. Fabiani de Racanati xii dn.

In Firman. Hospitale de aqua sancta xii podien. per annum.

In Asisin.

C In Camerino. Monasterium sancte Marie de Fustra ii. lib. cere Monaster. sancte Marie de villa magna i libr. cere pro censu, et i bisant. pro pensione cuiusdam terre. Monasterium de Cliente i lib. de cera, et i bisantium pro his que tenet ab eccl. Romana.

In foro Simpron.

In Urbinati.

In Callensi. Ecclesia S. Gerontii xii affort.

In Esino. Ecclesia S. Marie de silva xii dn. pop.

In Montefeltrano. Ecclesia S. Anastasii xii dn. argenti.

In Nucerino.

In Egubino. Monasterium S. Emiliani iii solidos affortiator. Monasterium S. Amb. iii sol.

In Fulginat.

In Perusino. Ecclesia S. Petri de monte Teuzi i sol. affor. Ecclesia S. Marie posita in monte Feriol. iii dn. pap. et i facula pro unoquoque anno.

D In Amelin.

In Tuderino.

In Narniensi. Monaster. S. Nicolai unam libr. cere.

In Esculano.

In Spoleto. Ecclesia S. Petri juxta ipsam civit. n sol. lucc. castrum quod Moriciola vocatur, ex reditione Gisleri, sicut inventur in Registro Gregorii pape vii, B. Petri juris est. Et monasterium S. Petri de Bovaria v sol. luccen.

In Reatino. Monasterium S. Salvatoris.

In Valvensi. Monasterium de Bominac. i romana-tum.

In Marsicano. Monasterium S. Marie de Appauia iii sol. provenien. et i libr. cere.

In Teatino. Monasterium de Magella i morab. Mo-nasterium S. Stefani i unc. auri.

In Pinnensi.

* Plura hic vides capita disciplinæ veteris, quæ illustratione indigent. Id vero per me factum invenies

IN TUSCIA.

In episcopatu Castellane civitatis. Ex ipsa civitate, que antiquitus vocabatur Castrum Felicitatis, xxv sol. affort. Ecclesia S. Salvatoris xii affort.

In Satrino. Episcopus ipsius loci unum morab. pro locatione cuiusdam casalis.

In Castellano.

In Urbevetano.

In Balneoregensi.

In Tuscanensi. De civitate Vetralla ii marabutin. Ecclesia S. Johannis de insula juxta Cornetum v sol. Eccl. S. Sintii v sol.

In Castren. monaster.

In Clusino. Monasterium S. Salvatoris de Monte Amato ii morab.

In Soanensi.

In Massano. Plebs de petra. . . . sol. et homines ipsius loci. . . . sol. Monasterium Aque vive ii sol.

In Grossetano. Monasterium S. Francatii xii affort.

In Senensi. Ecclesia S. Leonardi ii sol. Lucc. Ecclesia S. Trinitatis de Turri ii sol. Hospitale silve Rodulene xii dn. Ecclesia S. Mustiole ii sol.

In Aretino. Plebs de pecciali i morab. Ecclesia S. Justi iii sol. lucc.

In Fesulano.

In Florentino. Hospitale situm in loco qui dicitur ad pontem bonici secus stratum vi paria ferri. Ecclesia S. Laurentii de Cortina ii sol. Ecclesia S. Cresci ii sol. Ecclesia S. Donnini ii sol. Ecclesia S. Petri de Colle ii sol. Hospitale S. Petri de Calvariis situm in confinio Fesulan, et Senensis episcopatum vi dn. Lucc. Ecclesia S. Agnetis sita in podio bonithi i morab.

In Vulterrano. Ecclesia S. Barthol. de Scalocla xii dn. Comes Panocha iv morab. de tota terra sua. Ecclesia S. Nicolay de Monterio i morab. Ecclesia S. Faustini de valle Else ii sol lucc. Monasterium de Serena i mor. Monasterium de Insula ii sol. Ecclesia S. Johannis de Colle xii dn.

In Pistoriensi.

In Lucano. Ecclesia S. Fridiani juris B. Petri. Cens. ejus unum par guanti de corio. Monasterium Sextense iii morab. Ecclesia S. Alexandri sita in Lucana civitate ii morab. Ecclesia S. Marie filiorum Corbi iii sol. Monasterium S. Petri in Cortina ii bisant. Ecclesia S. Salvatoris in Mustolia xii dn. Monasterium S. Pontiani iv mor. Hospitale pontis de popli i libr. cere.

In Pisano. Monasterium de Verruca ii morab. et pro campo S. Petri sito circa buitim vi dn. Ecclesia S. Nicolay de Paratino ii sol. Pisanus archiep. iv morab. pro quibusdam beati Petri terris. Monasterium S. Quirici xii dn.

In Lunensi episcopatu. Monasterium de Ceperano i morab.

IN APULIA.

In episcopatu Beneventano. Ecclesia S. Marie de Sambuco in ipsa civitate i unc. auri. Ecclesia S. Marie de monte Drobis i scifatum. Ecclesia S. Thome in ipsa civitate iii Romanat. et iii paria de oblatis cum candel.

In episcop. Sorano. Monaster. sancti Dominici xii dn. pap.

In episcop. Elesino. Monrium, quod in ipsa civitate sum est, i unc. auri.

In episcop. Venafrano. Monrium S. Vincentii ii morab.

In archiep. Consano. Monrium S. Marie de Ylice unc. i auri.

In episcop. Melfien. Monrium Vulturense i unc. auri. Monasterium S. Angeli de bandi i unc. auri.

In archiep. Sipontino. Ecclesia S. Leonardi i unc. auri. Monrium S. Joh. in Lama unc. i auri. Ecclesia S. Thome i libr. olibani. Monrium Pulsan. ii bisant.

A In episcop. Trojano. Monrium terre majoris unicam i auri. Monrium S. Marci de foro iv libr. olibani.

In episcop. Vestano. Monrium de Calena i unc. auri.

In episcop. Monopolitano. Monrium S. Stephani unc. i auri.

In episcop. Telesino. Monrium S. Salvatoris unc. i auri.

IN CALABRIA.

Monasterium de Mileto, quod est sedes episcopal, i unc. auri.

In episcop. Rossanen. Ecclesia S. Trinitatis. . . . Monasterium S. Eusemie unc. i auri.

In episcop. Catenzani. Monrium S. Juliani, unc. i auri.

In episcop. Teatino. Monrium Magelle i morab.

REDDITUS APULIE, CALABRIE ET MARSIE.

B Rex Sicilie debet pro Apulia, Calabria, et Marsia mille scifatos.

In archiep. Brundusino. Ecclesia S. Marie unc. i auri.

Ecclesia S. Marie de Nerto unc. i de tar. per annum.

In episcop. Cassanen. S. Marie Camiliani i scifatos.

In episcop. Sequillac. Monrium de Carra i morab.

IN SICILIA.

Anno xvii pontificatus Alexandri pape III, w. secundus rex Sicilie construxit Monrium beate Marie Montis regalis juxta Panormum, et subjecit illud Romano pontifici sub annua pensione centum Tarenorum.

IN SARDINIA.

C Judex Calaritanus ii lib. argenti pro censu. Archiep. Calar. vi libr. argenti. Episcop. Dolien. i libr. Episcop. Sulcitonus ii lib. Episcop. Barbarie ii lib. Ecclesia S. Saturnini. ii lib.

Judex arboren. ii lib. Archiep. Arboren. vi lib. Episcop. S. Petri de Teralba ii lib. Episcop. de Ocello ii lib. Episcop. S. Justi ii lib.

Judex Turritanus ii lib. Archiep. Turritanus vi lib. Episcop. de Pragi ii lib. Episcop. de Ampuri ii lib. Episcop. de Serra ii lib. Episcop. de Chisarpo ii lib. Episcop. de Castro ii lib. Episcop. de Ozano ii lib. Episcop. de Bosa ii lib. Abbas de Sacharia ii lib. Abbas de Plajano ii lib. Abbas de Thergo ii lib. Prior de Salvenero i lib. Summa horum omnium continetur in lviii libris argenti.

In Arborea. Ecclesia S. Thome cum omaibis suis bonis pro censu iii bisant. omni anno. Ecclesia S..... quae dicitur Cannia ii sol. exiguis. singulis annis.

DE CORSICA.

D Corsicam concessit papa Innocentius Janue sub anno censu unius libre auri. Et exinde privilegium ei fecit.

CENSUS DE NOVO IMPOSITI, DE QUIBUS NESCIOS IN QUIBUS EPISCOPATIBUS SUNT POSITI.

Monaster. S. Stephani positum in monte de medio. pro eadem Ecclia omni anno pro censu iii sol. pro vesin. Ecclia S....., posita in castro Valentio omni anno pro censu ii sol. luc.

IN LOMBARDIA.

In archiepiscopatu Mediolanen. Monrium S. Agathe vi dn. mediol. Monrium de Sexto xii dn. Monrium de Modoetia xii dn. Monrium de Brugula xii dn. Monrium de Lambrugo xii dn. Monaster. de Partisicagia vi dn. Monrium de Subiate vi dn. Monrium de Buginago vi dn. Monrium de Basiliiano xii dn. Ecclesia S. Johannis de Perminago i sol. Ecclesia de Propello..... Ecclesia de Bibulgo..... Monrium S. Nikolai xii affor. Ecclesia S. Trinitatis de ponte guini-

celli vi dn. Ecclesia de Bisantio i dn. et i cerev. Ecclesia S. Petri de Bisolca vi dn. Hospitale apud S. Blasium vi dn. Homines habitantes in villa que dicitur Morniaco de plebe arzaco xii imperial. singulis annis.

In episcopatu Placentino. Ecclesia de Misericordia II sol. placen. singulis annis.

In episcop. Laudensi. Ecclesia S. Michaelis xii dn. Ecclesia sancti Pauli xii dn. Mnrium S. Michael xii dn. Mnrium S. Stef..... Mnrium S. Andree per manum Abbatis S. Savini i unciam..... Monaster. de Dovario xii dn. Ecclesia de Ripa alta xii dn. Monaster. de Cerreto iii dn. mediolan. Ecclesia de Cerreto iii dn. mediol. Ecclesia S. Petri de Palude xn mediol. veteres.

In episcop. Cumano. Hospitale de Blunzone in monte Abrica.

In episcop. Bergomensi. Ecclesia S. Firmi i sol. Ecclesia S. Juliani de Subvexio i sol. Ecclesia S. Sigismundi de Ripa alta i sol. Monaster. S. Ambrosii de Ripa alta i sol. Monaster. de Donaria i sol. Ecclesia S. Fabiani Cellula ipsius i sol. Ecclesia S. Marie de Villa suari in colle Thoris i sol. Ecclesia S. Ambrosii de Calcu iii dn. Ecclesia S. Trinitatis de Virgi. i sol. Ecclesia sita in loco qui dicitur Messina viii dn. mediol. monete. Ecclesia S. Alexandri..... Ecclesia S. Mathei..... Monasterium de Bonate vi dn. Ecclesia S. Marie in Turri xii dn. mediol.

In episcop. Brisiensi. Ecclesia S. Petri Cremignano xii dn. mediol. Monaster. de Caramagna i morab. Monaster. Aque nigre i morab. Mnrium Montis Clari diuid. unc. auri.

In Cremonensi episcop. Ecclesia S. Agathe i sol. Monasterium S. Stephani de Cornu i sol. Ecclesia S. Salvatoris iii dn. Ecclesia S. Marie de Castaneto vi dn. Mnrium S. Johannis juxta Papiam xii dn. veteris monete. Hospitale S. Leonardi de Baugia xii dn. mediol. vet.

In Novariensi. Ecclesia S. Petri ii sol. Ecclesia SS. Philippi et Jacobi de Paliarina ii sol. mediol.

In Vercellensi. Mnrium de Bessa i morab. Mnrium S. Stephani i morab. Ecclesia S. Jacobi ii sol. mediol. Ecclesia S. Marie sita in eadem civitate i morab. Mnrium S. Marie de Astura xii dn. veteris monete.

In Taurinensi. Mnrium de Pinarol. i unc. auri. Ecclesia S. Petri Savilianensi i morab. Ecclesia S. Petri ultra flumen Sture cum hospitali ibidem sito i morab. Hospital. de Ponticell. i morab.

In Albensi. Ecclesia de Ferranica i morab. Mnrium S. Gaudentii diuid. unc. auri. Mnrium S. Martini diuid. unc. auri.

In Astensi. Mnrium de Caramagna i morab.

In Aquensi. Ecclesia S. Crucis de Melagio. i morab.

In Tardonensi Ecclesia de principiano ii morab. Habitatores loci, qui dicitur Sala iii lib. cere basilice S. Laurentii.

In Saurensi. Monaster. S. Eugenii i morab. In D capite nauli Eccl a. S. Jule iii dn.

In Januensi. Mnrium S. Andree de Sexto i morab. Ecclesia S. Fidis i lib. piperis. Ecclesia S. Nicolai juxta mare i lib. cere.

In Albinganensi. Mnrium. S. Martini in insula Gallinaria i morab.

In Vintiniensi.

In Papiensi. Mnrium S. Marini i morab. Ecclesia S. Marie major. de Laumello i morab.

In Bobiensi. Mnrium S. Columbani iii bisantios.

EXARCATUS RAVENNE.

Canonica S. Marie in porticu..... morab. pro Ecclesia S..... Monaster. S. Johannis Evangeliste i sol. Ecclesia S. Petri ad vincula iii sol. luc.

In episcop. Placentino. Ecclesia scor. Gervasii, et Protasii i cereum et i dn. Ecclesia S. Johannis de viculo diuid. auri unc. Ecclesia de Monte Bello ii sol.

A luc. Ecclesia S. Petri de Cerreto iii dn. Mediol. Hospitale de Verzario i morab.

In Parmensi. Monrum S. Alexii ii morab. Monast. de Berselli i morab. Mnrium S. Genesii i morab. Mnrium S. Siri de Fontanell. ii dn. de papia monete veteris.

In Regino. Plebs de Warstalla iii morab. Mnrium Canusinum xx sol. Ecclesia de Gonzago i unc. auri.

In Mutinensi. Mnrium Fraxinon. unc. auri. Monast. Nonant. ii morab. Hospitale S. Germiniani ju-ris beati Petri.

In Bononiensi. Mnrium de Musiliano vi sol. affort. Epus Bononien. lib. ii puri argenti. Monrum S. Cedriii iii morab.

In Faventino.

In episcop. Florent. Ecclesia S. Peregrini juxta Saltn. xn imperial.

In Ymolensi.

In epatu Foroliviensi.

In epatu Bobiensi. Mnrium S. Ambr. xii dn. pap. Cellia S. Johannis inter ambas partes i bisant. Mnrium S. Marie in Trivo i bisant.

In epatu Populiensi.

In epatu Feretraio.

De massa Arni. Ecclesia S. Iustini unc. i auri pro unoquoq. anno. et de Castello arno, a Guid. et sociis xii lucc. pro unoquoq. anno.

De massa Fiscalia. Cervien. epus de plebe S. Vitalis xii imperial.

De massa S. Petri. Ecclesia S. Salvatoris xii luc. pro unoquoq; anno.

In epatu Ferrarensi. Ecclesia de Ficarolo iii sol. luc. pro villa Salaria. Ecclesia S. Georgii i mor. Ecclesia major i morab. per annum.

In episcopatu Ariminensi. De ripatico per manum episcopi i lib. argenti. De plebe S. Paterniani ii sol. luc. De ecclesia S. Georgii i lib. cere. Ecclesia S. Pauli de Monte Scutulo ii sol. luc. Ecclesia S. Salvatoris ii sol. luc. Ecclesia S. Ganderitii iii bisant. Monast. S. Petri xii affort. Monast. S. Ggii xii dn. Hospitale botrie xii dn. Hospitale de dna Emilia positum circa herium ii sol. imperial. Ecclesia S. Marie in Leura ii sol. pro unoquoq. anno.

In Fanensi. Mnrium S. Laur. in Campo. L. spatulas f. xxv sol. affor.

In Croniet. Ecclesia S. Nicolai de Croniet pro censu i morab. sing. annis, et lib. ii piperis.

IN PATRIARCHATU AQUILEJENSIS.

In epatu Vicentino. Capella de insula xx sol. veronesium. Ecclesia S. Lucie de Fonte nivis ii mor. Ecclesia SS. Firmi et Rustici i mor.

In epatu Feltrensi.

In epatu Tridentino.

In epatu Senecen.

In epatu Paduano. Ecclesia S. Marie de pratalia iii morab. Ecclesia sancte Crucis de monte Syon ii morab. In Mantuano. Ecclesia S. Marie de Hyspid. i morab. Monrum S. Johannis ii sol. luc. Monasterium S. Benedicti. unc. i auri. Hospitale de Aquadocia xv dn. mediolan. Hospitale juxta Veronam xii mediol.

In Veronensi. Ecclesia S. Marie in loco Marellensi i bisant. Ecclesia S. Nycolai in Arena i lib. cere et i dn. Ecclesia S. Marie apud albaredum xii dn. mediol. Ecclesia SS. Simonis et Jude i lib. cere.

In Tarvisino. Monrum S. Eustach. iii sol. Hospitale S. Marie i lib. cere, et i incensi. Ecclesia S. Laur. juxta forum iii dn. luc. Monasterium S. Eufemie ii bisant.

In Cenetensi Ecclesia. Hospital. de Blavi i lib. cere, et i incensi.

In episcop. Pole. Monrum S. Marie de Canneto ii bisant.

In Comaclensi, Monrum Pompos. iii sol. affort.

IN PATRIARCHATU VENETIE GRADENSI.

Ecclia S. Marie de Caritate i aureum. Ecclia S. Marie de Alnaria.
In episcop. Torsellano.
In Cesenate. Ecclia. S. Crucis XII affort.
In Pensauriens.

CENSUS IISPAHIE.

In episcop. Colombriensi. Ecclia S. Crucis juris beati Petri ii morab. singulis annis pontifici Romano persolvit.

In episcop. Portugalen. Canonica, que vocatur Ecclesie, ii morab. Adefonsus Portugaleensis dux iii unc. auri.

In episcop. Lucen. Monrium de Ursaria i morab. auri.

In episcop. Legionensi. Monrium S. Facundi juris beati Petri est ii sol. Monrium S. Ysidori i morab.

In episcop. Patentino. Ecclia vallis Oliveti xxv morab.

In episcop. Toletano. Monrium S. Servandi x morab.

In episcop. Avilen. Monrium..... i morab.

In episcop. Burgen. Monrium Oniense juris beati Petri est. unc. i auri. Monrium S. Dominici juris beati Petri est. v morab. Monrium de Cardinia i morab.

In episcop. Tirasonensi. Ecclia S. Marie sita in castro Tutcie ii sol.

REGNUM ARAGONIE.

Juris beati Petri est i auri mancusios ad cuneum Jace singulis annis.

In episcop. Oscensi. Monrium S. Johannis de Pinna juris B. Petri est. unc. i auri. Ecclia montis Aragonis juris beati Petri est. unc. i auri. Ecclesia S. Petri de Lasis iii morab.

PROVINCIA TERRACONENSIS.

In episcop. Ilardensi. Monrium S. Victoriani juris beati Petri est. Dimid. unc. auri.

In episcop. Urgellensi. Monrium. S. Saturnini per spatiuum octo annorum i lib. argenti. Ecclia Aggerensis iii morab. Ecclia S. Petri de Devotis tertiam partem fructus allodii in quo sita est. Ecclia. S. Marie Urgellensis i unc. auri. Ecclia gerrensis i unc. auri.

In Tudensi episcopatu Ecclia S. Marie de Rehorios ii morabotinos. Comes Urgellensis iii unc. auri. Raymundus Guilielmi de duobus Castris, Saltevola videlicet et Lobariola, iii unc. auri.

In episcop. Barchinonensi. Monrium S. Pauli i morabot. Comes Barchinonensis de toto honore suo, et precipue de civitate Terraconia, sicut continetur in Registro Urbani pape, singulis septenniis xxv libr. argent.

In episcop. Gerundensi. Ecclia S. Johannis Rivolensis iii morabot. Monrium. S. Petri bisildunen. v sol. Ecclia S. Marie ejusd. loci ii sol. Monrium Arelatense..... Monrium S. Marie de Cardin. xii Mergol. monete. Monrium S. Marie de Campo ii sol.

In episcop. Illevenensi. Monrium S. Martini de Canicoris juris beati Petri i arulense.

PROVINCIA NARBONENSIS.

In episcop. Narbonen. Monrium Crassense v mor. Monrium S. Amantii ii sol. Monrium S. Pontii ii sol. Ecclia S. Petri de Arignano i morab. Electen. Monrium i lib. argenti per triennium.

In episcop. Biterrensi. Ecclia S. Jacobi i mor. Ecclia S. Petri de Mari i morab.

In episcop. Rutinensi. Ecclia S. Antonii v sol.

In episcop. Tolosano. Ecclia S. Volusiani in loco qui vocatur Fluxas v sol. pictav. Ecclia S. Saturnini x sol. pictav.

In episcop. Uticensi. Guillelm. de turre pro eo quod Romana Ecclia habet in mansodi ii malach. Diuis ville Acantici ii aureos.

In episcop. Carcassonensi. Monrium Electuense i

A lib. argenti per triennium. Ecclia Magalonensis i unc. auri Guill. de Monte Pessulano ii morab. Comes Merguriensis i unc. auri. Bernard. de Antusia ii morab.

PROVINCIA ARELATENSIS.

In episcop. Arelaten. Monrium. Montis Majoris iii sol. pro castro autem biduini iii lib. turis per quinque. Monrium S. Gervasii de fossis.... sol.

In Lodov. Ecclia S. Marie de Corneliano ii sol. Ecclia S. Marie de Sarebona ii sol.

In episcop. Albiensi. Monrium S. Bernardi de Castris v sol. mergurien.

CENSUS PROVINCIE

In episcop. Avenionensi. Apud montem Andonem Monrium S. Andree iii lib. cere; et pro Ecclia S. Petri de Tathone ii lib. cere.

In episcop. Arausice. Guills. dns ejusdem ville dimid. marc. argenti. Monrium S. Egidii, et psalmod. Montis Majoris. Ananiense. S. Wi. S. Pontii. Crassen. S. Saturnini. S. Johannis Rivipollen. S. Victoris montis Arag. proprii juris beati Petri sunt.

In episcop. Aquensi. Petrus de Lambisco i morab.

In episcop. Sixtarice. Ecclia S. Mart. de Croco i morab.

In episcop. Aptensi. Ginand. cum fratribus et nepotibus suis iii morab.

IN PROVINCIA EBREPUNENS.

Ecclia Crossiensis juxta burgum, qui vocatur Malturtel. i morab.

In episcop. Forojulensi. Ecclia Pinnac. vii sol. mergur. monete veteris. Ecclia bariolen. i morab.

In episcop. Albinganen. Monrium S. Martini juris beati Petri est, quod est situm in insula Gallinara. i morab.

PROVINCIA GUASCONIA.

In episcop. Aquensi. Hospitale delsuath. i bisant. et monaster. de Sorduha v sol.

In Gasconia. Monaster. Generense ii unc. auri. Monrium Condomense v sol. morl.

In episcop. Vasaten. Monrium Blavii Montis v sol. burdegal. monete.

In episcop. Aduren. Monaster. S. Severi v sol. pictav. monete.

PROVINCIA BURDEGALEN.

Monaster. S. Crucis i mor. Monast. S. Macharii v sol. Ecclia de Bledo Monte v sol.

In episcop. Xadonen. Monrium beate Marie xadonen. v sol. Ecclia S. Petri de Arciaco iii sol. affor.

In episcop. Engolismensi. Ecclia de Cella froin...., sol. Monaster. sancti Eparchii ii morab.

In episcop. Petragoricensi. Monaster. Tostoriacen. i morab. Monrium Sarlaten. i mor. pro se, et i pro Fiteusi, et i pro Ysaensi. Ecclia Sancti Austerii i mor. Capella S. Oricci sita in Castello de Gorzon. x sol. Ecclia S. Frontonis. ii mor. e principalis sedes ii mor.

In episcop. Pictaven. Monrium S. Crucis i unc. auri. Monrium Malliacen. xx sol. Pictav. du. Ecclia S. Trinitatis de Malo Leone ii morab. Monrium Ysercense i mor. Monrium fontis Everaldi i mor.

In episcop. Lemovicensi. Ecclia S. Petri de Osca i mor. Ecclesia Stirpen. i mor. Ecclia Usercen. i mor. Ecclia Briven. ii sol.

In episcop. Claromonten. Monrium Case Dei juris B. Petri est. Et ecclia Brivaten. i mor. Monrium de Monte Ferrando i mor. Monrium Aureliacen. x sol. pictav. pro se, et pro Soliaco v sol. et pro sella Maurcien. v sol. Comes Guills. dimid. marcum argenti. Ecclia Brivaten. i morab.

In episcop. Rutinense. Ecclia S. Petri singulis bienniis i mor. Ecclia S. Marie de Candabria xv sol. Monrium Nanneten. x sol. f. ii mor.

In episcop. Albiensi. Ecclia S. Petri de Farnaria i mor. Castrum scurie ii unc. arg.

In episcop. Caturcensi.

PROVINCIA TURONENSIS.

Ecclia S. Sepulchri iii sol. pictav. monete. Monrum juris beati Petri est. Singulis septenniis i lib. arg. et pro ecclia sancti Guincoloei x sol. ceno manen. monete. Ecclia S. Martini unc. i auri. Monrum Nucariense i mor. Monrum S. Sepulchri i morab. Ecclia S. Marie de Loccis v sol. pictav. Ecclia S. Juliani i morab.

In episcop. Cenomanen. Ecclia S. Guincolci xii dn. de castro Cadurciar.

In episcop. Nanneten. Monrum S. Salvatoris iii aureos.

PROVINCIA SEXONENSIS.

Monrum Ferrariense juris beati Petri est i unc. auri singulis trienniis. Monrum S. Columbe vir. juris beati Petri est.

In episcop. Parisiensi. Monrum S. Genovefo, et S. Germani, et S. Dionisiis juris beati Petri sunt.

In episcop. Altissodor. Vizeliacen. Monrum juris beati Petri est i libr. argenti. Dnus de Donzi ii unc. auri.

In episcop. Nivernensi. Monrum Saviliacen. i morab.

In episcop. Catalaonen. Ecclia S. Nicolai in insula Lourz. x sol. illius monete.

PROVINCIA REMENSIS.

In episcop. Ambianensi. Monrum S. Ricc. in Pontivo unc. i auri. Monrum Corbejense, quod proprii juris beati Petri est, i unciam auri.

In episcop. Suessionensi. Monrum et Medardi dimid. libram argenti.

In episcop. Teruanensi. Hospitale S. Gefelt. c alletia.

PROVINCIA MAGUNTINA.

Ecclia S. Marie sita in loco qui dicitur Potenbahc. i morab. Ecclia S. Johani Bapt. in Selbot. i mor. Moarium quod dicitur Cella Dne Pauline mor. i Reineresbrunnen. ii sol. erphordien. monete. Ecclia regularium in Flahem. aureum unum.

In episcop. Argenticensi. Monrum sanctor. Philippi et Jacobi in Silva Sacra i mor. Monrum Monialium in Andala subtil. panni linea ulnas. Monrum quod dicitur Brugeshouen i mor.

In episcop. Basiliensi ecclia S. Petri i mor. Ecclia Remorigen. i monetam auri. Monrum S. Vincentii i mor.

In episcop. Constantiensi. Monrum Burense i mor. Dealodio qui vocatur cella S. Petri i mor. Monrum Wibelingen. i mor. Monrum Blaburra i mor. Monrum Zueveltun i mor. Ecclia in Rota mor. i. Monrum in Bregance mor. i. Monrum in Isnin xii dn. constantien. monete. Monrum in Wingart. mor. i. Ecclia in Augea Parva mor. i. Monrum in Suarez walde S. Georgii mor. i. De allodio qui vocatur Asneheun i mor. Ecclia S. Benedicti i mor. Ecclesia S. Martini de Batro i mor. Ecclia S. Marie in ripa fluminis Danubii i morab. Ecclia de Monte Anglor. i monetam auri. Monast. Aug. ii equos albos, textum epistolar. et sacramentor. Monaster. in Alpersbach. i mor. Cella S. Marie stolam singulis bienniis. Monast. S. Blasii mor. i Monast. Seashusen i unc. auri. Monrum in Mure aureum i.

In episcop. Albestatensi. Abbatisa de Quintilin giburg. i lib. argenti. Monast. S. Ciriaci i marc. argenti.

In episcop. Augusten. Monrum S. Odalrici i mor. Ecclesia S. Marie de Rectinbbuc albam et stolam. Ecclia in Dieze mor. i. Ecclia imper. enrith. albam et amictum, per biennium. Ecclia in Rockenburt mor. i. Ecclia S. Crucis mor. i. Monaster. sancti Martini de Ihsan i mor. Monrum S. Johannis de Stangan i morab. Monast. in Ausen. mor. i. Monast. in Werthe mor. i. Monast. in Nernesheim mor. i.

A Monast. in Lorica mor. i. Monast. in Ekenchenbrunnen. xii dn. augusten. monete.

In episcop. Maraviensi.

In episcop. Curiensi. Monaster. S. Marie in Monte i morab.

In episcop. Augustensi. Monaster. S. Martini, i morab. Ecclia S. Aug. de Riccombore. i mor. Ecclia S. Joh. Bapt. de Staengan. i morab.

In episcop. Pragen. Ecclia S. Petri in Wisgrade xii marc. arg. annuatim.

In episcop. Vespresiensi. Ecclia S. Stephani regis apud Castrum Bellegrave i marc. auri pro unoquoque anno.

In episcop. Babberburgen. Episcop. palafridum album pro sella dni. pape vel xii marcas boni argenti. Monaster. Winzine i aureum.

In episcop. Frisigensi. Monast. Roten. i mor. Monast. apostolorum Philippi et Jacobi in predio Puriberg. singulis trienniis albam cum amictu basilice

B S. Laurent. Lateranen. debet. Monast. S. Martinj i mor. Ecclesia Undensis i mor. Ecclia Undenestorven. i mor. Monast. Squirense i morab

In episcop. Pataviensi. Ecclia de Nudilith. i mor. Ecclesia S. Marie de Cella i morab. pro se, et alium pro quadam predio. Ecclia S. Marie de Burgo Novo i mor. Ecclia S. Benedicti de Conversano dimid. unc. auri.

PROVINCIA LUNDENSI.

IN ANGLIA.

De denario beati Petri ccc marc. singulis annis, videlicet de unaquaque domo i sterling.

In episcop. Cantuariensi. Monast. S. Salvatoris de Ferveschan. i marc. argenti.

In episcop. Linconensi Monrum S. Albani i unc. auri. Monaster. Malvebien. i unc. auri

C In episcop. Saresberiensi Monaster. S. Adelmi proprii juris beati Petri est, et i unc. auri singulis annis solvit Rom. pontifici.

In episcop. Wintonensi Monast. S. Petri de Certesei iii aureos.

In episcop. Conventrensi. Monaster. de Bredeleia ii bisant.

In Londoniens. Canonica, que fuit capella regis. Ecclia de Walchan.

IN DANIA.

Excerptum ex Registro Paschalis pape II, lib. v, cap. 15 circa finem.

Episcopis per Daniam constitutis inter cetera : De censu etiā, quem beato Petro predecessore vestri singulis annis instituerunt. Fraternitatem vestram una cum eodem fratre nostro. . . . Land. archip. volumus esse sollicitam, ne in ipso negotio fraudem Rom. Ecclesia ulterius patiatur : set integrē huiusc Karitatis debitum, prudentia vestra sa. agente suscipiat. Dat. Laterani viii id. Maji.

IN SUECIA.

Singule domus i dn. monete ipsius terre. Episcopus Arusiensis ii marc. pro unoquoque anno.

IN UNGARIA.

Hospitale S. Stephani unc. i auri pro unoquoque anno.

IN SUEVIA.

Episcopus Lingacopen. xi marc. pro unoquoque anno ad pondus Coloniae.

IN RUSSIA.

.

IN NOROGUEJA.

Singuli lares i monetam ejusdem terre.

IN SCOTIA.

Ecclia S. i malach. Monasterium Jed-

gudurnen. ii mor. et n capitulo pro unoquoque anno.

PROVINCIA COLONIE.

In episcopatu Coloniensi.

In episcop. Einstensi. Monast. in Castele mor. i. Monrium in Ahusen. mor. i.

In episcop. Padebornensi.

In episcop. Warmatiensi. Ecclia in Hagene i au-reum.

In episcop. Spirensi. Ecclia B. Marie juxta villam Nottenham i unc. auri. Monast. de Wigolthberg i mor. Monast. in Hirsiugia mor. i. Monrium in Go-teshowe i dn. spiren. monete.

In episcop. Ratisponensi. Monrium Scottorum S. Jacobi i aureum. Monrium S. Emerammi vii aureos.

PROVINCIA SALZBURGEN.

In archiep. Salzbur. Ecclia S. Petri Patescarmen. i mor. Monast. de Godoxia i mor. Ecclia S. Pauli i Bizant. Monrium S. Lamberti de Carinthia i mor. Monast. S. Salvatoris Mistaten. i mor.

In episcop. Boumbergensi. Ecclia S. Margarite i romanatum per annum.

PROVINCIA TREVERENSIS.

In episcop. Metensi. Canonica de Standalmut. i

A mor. Monaster. S. Petri de Monte. morab. Ecclia S. Marie de Fraystor. i mor.

In episcop. Tullensi. Monrium Viveniacen. vi ar-genteos virdunen. monete. Ecclia S. Deodati i mor. Abbatia Calmviacen. i stolam.

In episcop. Leodiens. Ecclia de monte S. Johannis i monetam auri Ecclia S. Egidii i mor. Hospital de Wanze i monetam auri.

In episcop. Basilensi. Monrium S. Crucis ii unc. auri pro rosa in Letare Jerusalen.

PROVINCIA BISUNTINA.

Monrium de Lustra, quod situm est in parrochia Bisuntina x sol. Basilien. monete.

PROVINCIA BREMENSIS.

Monrium Roseweldense i mor. Monrium S. Marie in Rarestaden, ii unc. auri.

In episcopatu Halvestaden. Ecclia de Stendale i unc. auri per annum.

In episcopatu Mindensi

PROVINCIA MADEBURGEN.

In episcop. Avebergen.

IN PATRIARCHATU JEROSOLIMITANO.

Monaster. de Valle Josaphat. i unc. auri.

1 DE SANCTI LEONIS III AD CAROLUM IMPERATOREM EPISTOLIS DISSERTATIO.

§ I. — *Multo plures editis a Conringio adhuc latent.*

1. Jure querebatur Gretserus (*Cod. Car. præf.*) pe-tulantium Illyrici, qui Leonis III, sanctissimi pontificis, litteras *prorsus rudes et barbaras* vocat (*Catal. test. Verit.*, p. 127). Si enim Flaccius rudis illius ævi rationem habuisset, scribendi genus istud inelegans etati potius quam pontifici convenire deprehendisset. Ceterum quod insuave videbatur Flaccio, jucundissimum nobis accidit, qui Adriani epistolis insuevimus. Utinam quas ille improbabat, posteritatis mandasset! Vix enim credibile est pontificem diuturno duodeviginti annorum tempore, cum familiaritate Caroli usus est, decem tantum epistolæ ad eum dedisse, quas Hermannus Conringius anno 1647 post Gretseri mortem exceptas ex Helmstadiensi academiæ Julie bibliothecæ membranis publicavit. Paucas quidem istas tanta aviditate homines sibi compararunt, ut Helmstadiensi prelo iterum committi eas oportuerit anno 1655, aliquantulum emendationes. Cujus secundæ editionis exemplum nactus Labbeus, in magnam Conciliorum collectionem denas hasce litteras retulit 2 post trinas illas antiquiores, Gretsero etiam notas, nibilque ad nostram rem facientes, quæ tanti pontificis ac tam longævi (nam anno 795 Adriano succedens, per viginti et fere dimidium, ad 816 pervenit) ante laudatam Conringii editionem nostris majoribus perspectæ fuerant; verum Labbeus admonitiunculam istam posuit ad marginem (*Conc. tom. VII, pag. 4413*) per quam tanta editionis utriusque raritas patet. Hanc et novem sequentes edidit anno 1655 Helmstadii Hermannus Conringius, sed pro solemni hereticorum more fedissimis adversus Ecclesiam catholicam ejusque supremos pontifices criminationibus atque calumniis conspurcatas. Inter hujusmodi autem dicacitates intempestivas, homineque usu rationis præditio, nedum honesto, prorsus indiginas, neque aliud præter sterilem inertium desidum-

C que nomunculorum risum promoventes, duæ res isti conducere ostendunt doctissimi ac venerabilis viri sententiam (ven. card. Bona, *Rer. Liturg.* lib. i, c. 12, n. 2) aduersus Flaccium Illyricum, qui catholice Ecclesiæ damnum illatus, missam Latinam edidit: « Excœavit illum, inquit, malitia sua; nam e contrario orthodoxæ fidei dogmata, receptique Ecclesiæ ritus ex ea passim confirmantur: » confessio supermæ dominationis pontificum, et renovatiæ iusdem imperii.

D II. Et vero fatetur primum, quod negare non potest (*Præf.*) summam Romani pontificis potestatem: « Jure omni, aiens, Cæsarum soluti, bonæ etiam parti Italæ regia potestate dominarentur. » Postmodum aperte regni, subiungit quemadmodum Leo III vim passus a suis adactus fuit, « expetentibus presertim idem civibus Romanis, ut Cæsareæ iterum auctoritati pontificiam sedem subjiceret, in Cæsarem electo Carolo Magno. » Quare et litterarum omnium inscriptio-nes conclusionesque italico, ut vocant, charactere procudendas curavit, ut primo obtutu in legentis oculos incurrent, « domino piissimo, et serenissimo victori, ac triumphatori filio, amatori Dei ac Domini nostri Jesu Christi Karolo Augusto, » necnon « piissimum domini imperium gratia superna custodiat: » quæ vult conferenda cum Cod. Car. epistolis, quas Gretserianas appellant, ut discriben teneatur. Quid vero? haec verba sunt; neque eruditorum ullus Conringio nuperisque scriptoribus ei adhaerentibus negat, Leonem III imperatoria majestate Carolum prosecutum esse, nullumque ex titulis tantæ dignitatis propriis prætermissee. At Leo (ep. 2, al. 10) imperatorem sic affatur: « Ab ipso clavigero Regni cœlorum, qui vos in suis utilitatibus defensores constituit. » Perinde (ep. 4, al. 6) loquens de suscipiendo Pippino 3 rege Romam venturo: « quantum condebet, inquit, filio tam magni defensoris sancte Dei Ecclesiæ: » pas-simque in aliis epistolis « defensorem sanctæ Dei